

РІСТ ТА РОЗВИТОК СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ В УМОВАХ БЕРЕЗІВСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДП «ЖИТОМИРСЬКЕ ЛГ»

*Діденко П., студент 4 курсу
Житомирського національного агроекологічного університету
Василюк Т.П., к.с.г.н., науковий керівник*

В межах Полісся соснові насадження займають найбільшу частину земель вкритих лісом, включаючи Київську, Чернігівську, Житомирську, Рівненську області. Рівень продуктивності лісів Полісся України досить високий, але він ще далекий від потенційно можливого. Головним чинником його збільшення є інтенсифікація лісгосподарського виробництва, спрямована на оптимізацію складу лісів за породами, зміну низькоповнотних похідних насаджень на корінні. За останній ревізійний період площа соснових насаджень збільшилась на 63 га, отже умови даного Березівського лісництва сприятливі для росту соснових насаджень. Всі ці насадження є високопродуктивними (мають 2 і вище бонітет).

Для проведення більш детального аналізу росту та розвитку соснових насаджень у Березівському лісництві ДП «Житомирське ЛГ» нами було закладено 4 пробні площі: **ПП № 1.** Розташована у 20 кварталі, 16 виділі, вона займає площу 0,6 га. Склад - 10Сз, вік - 59 років, бонітет – 1А, умови місцезростання СЗГД. За таксаційними показниками середній діаметр – 28 см а висота 24 м. Запас на 1 га складає 410 м³, а на всю площу 250 м³. Живий надґрунтовий покрив незначний, він представлений Тільки чорницею. Територія рівнинна. Повнота складає 0,8. **ПП № 2.** За складом 6Сз2Дз2Бп розташована на рівнинній території у кв. 22, 5 виділ з площею в 5,9 га. Має вік 62 роки, повноту 0,8 та запас 330 м³ на га. Загальний запас складає 1950 м³. Тип умов місцезростання СЗГД та 1А бонітет. Середня висота – 23 м, діаметр – 26 см. Береза у складі природного походження. **ПП № 3.** Дане насадження знаходиться у 21 кварталі 30 виділі, з площею у 1,7 га. Склад ділянки 6Сз2Дз1Гз1Влч+Клг, - Дз, Гз,Влч – природного походження. Сосна звичайна має запас на всю площу 290м³, діаметр – 40 см, висота 30 м, вік 96 років. Повнота насадження займає 0,6, бонітет 1А, тип лісорослинних умов СЗГДС. **ПП № 4.** Склад насадження 10Сз+Дз, знаходиться у I ярусі з повнотою 0,5. У II ярусі знаходиться 10Гз+Бп+Дз, Гз – вегетативного і природного походження. Сосна звичайна має середній діаметр 40 см а висоту 30 м, запас на 1 га 340 м³, на всю площу 820 м³, повнота насадження 0,5. Знаходиться в умовах СЗГДС, має 1А бонітет. Вік 100 років.

Проаналізувавши дані ПП видно, що умови досить сприятливі для росту соснових насаджень. Чисте насадження має більший запас на 1 га ніж змішане насадження та якість деревини краща.

Основні показники наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика основних таксаційних показників									
Дані	Номер		Склад	Вік	Бонітет	Показники		Повнота	Запас м ³ /га
	Кв.	Вид.				h, м	d, см		
Середньовікові насадження									
Лісовпорядкування 1998 р.	20	16	10Сз	47	1А	20	24	0,7	290
На час закладання проби	20	16	10Сз	59	1А	24	28	0,8	410
Лісовпорядкування 1998 р.	22	5	6Сз2Дз2Бп	50	1	19	20	0,8	270
На час закладання проби	22	5	6Сз2Дз2Бп	62	1А	23	26	0,8	330
Стигли насадження									
Лісовпорядкування 1998 р.	21	30 (7)	6Сз2Дз1Гз1Влч+Клг	84	1А	28	36	0,6	260
На час закладання проби	21	30	6Сз2Дз1Гз1Влч+Клг	96	1А	30	40	0,6	290
Лісовпорядкування 1998 р.	28	9	10Сз+Дз	88	1А	28	36	0,7	430
На час закладання проби	28	9	10Сз+Дз	100	1А	30	40	0,5	340

За даний ревізійний період запас соснових насаджень збільшився на 140 м³. Пробна площа № 1 з складом 10Сз віком 59 років, запас збільшився на 120 м³, приріст по висоті на 4 м, по діаметру на 4 см. Пробна площа № 2 зі складом 6Сз2Дз2Бп віком 62 років, запас збільшився на 60 м³, приріст по висоті на 4 м, по діаметру на 6 см. Пробна площа № 3 зі складом 6Сз2Дз1Гз1Влч+Бп віком 96 років, запас збільшився на 30 м³, приріст по висоті на 2 м, по діаметру на 4 см. Пробна площа № 4 з складом 10Сз+Дз віком 100 років, запас зменшився на 70 м³ тому що були проведені певні лісгосподарські заходи, приріст по висоті на 2 м, по діаметру на 4 см.

Отже, з наведених даних видно, що умови Березівського лісництва ДП «Житомирське ЛГ» сприятливі для зростання сосни звичайної. Про це свідчить той факт, що за останній ревізійний період площа їх збільшилась на 63 га. Всі ці насадження є високопродуктивними, тому що мають 2 і вище бонітет. Насадження, яке є чистим має більший запас на 1 га ніж змішане насадження та якість деревини краща. Сосна звичайна в умовах даного лісництва зростає досить високої якості та має гарний приріст. За даний ревізійний період запас соснових насаджень збільшився на 140 м³.